

waterprijs na de privatisering in het arme westelijke stadsdeel, terwijl die in het rijkere oosten kon dalen omdat de gebruikers daar meer water verbruiken en de productiekost per eenheid zo daalde.

- water is een recht

Anderen willen zich vooral baseren op een communautaire en participatieve aanpak, waarbij de gebruikers worden betrokken bij het waterbeleid en er een onderlinge solidariteit wordt aangemoedigd, desnoods met subsidies voor de economisch zwakken. Water is hier niet op de eerste plaats een economisch goed, maar een minimale toegang tot een basispakket aan drinkwater wordt gezien als één van de meest elementaire mensenrechten. Privé-partners kunnen in dit model wel efficiënte dienstverleners zijn, maar de krachtlijnen voor het beleid, de controle op de distributie en de prijszetting blijven een taak voor de gemeenschap, met een zo groot mogelijke inspraak van de gebruikers zelf, en beschermende maatregelen voor de zwakken.

Tot slot

Sedert jaren wordt door de internationale gemeenschap de aandacht gevestigd op het probleem van de toenemende waterschaarste door allerlei conferenties (zoals Wereldwaterforum) en door de organisatie van Wereldwaterdagen (telkens op 22 maart). Deze inspanningen blijven niet zonder resultaat, maar ze zijn niet afdoende om de crisis tegen te houden (voorbeelden: het percentage van de wereldbevolking dat geen toegang heeft tot zuiver water blijft constant; het aantal regionale en lokale conflicten rond waterbeheer neemt toe).

WATER-LOE

om te spelen als het warm is
als je zin hebt in "andere" waterspeltjes
als jij en je makkers dringend aan wat
"verruimende" afkoeling toe zijn

WATER-LOE

Op zoek naar een verfrissend waterspel ?
Zin om onder te duiken in de waterwereld ?
WATER-LOE biedt je stof en inspiratie.
Welke ploeg wint de grote waterslag ?
De slag van Water-loe !

in het kader van :

Dompel je hoofd heel eventjes in water

 Om "water" is de jongste tijd veel te doen. De vraag naar goed en gezond water stijgt overal. Zowel de huishoudens, als de fabrieken en de landbouw hebben water nodig. Water is de basis van ons comfort. In die wedren naar water wordt de natuur soms vergeten. Dat is ook een belangrijke watergebruiker. Water wordt meer en meer vervuild.

Meer en meer opgesloten in flessen, gevangen gehouden in koeltorens, gekanaliseerd. Afgevoerd naar zee. Water mag niet meer uit de oevers treden. Het heeft nochtans ook recht op een plaats. **Verdraai-de wereld!**

 In veel landen uit de Derde Wereld hebben dorpen op het platteland geen waterleiding. De dorpelingen moeten water halen aan een bron. Als die te ver af ligt, putten ze water uit een nabijgelegen rivier. Daar zijn ze soms uren mee bezig. Tijd om naar school te gaan is er niet. **Verdraai-de wereld!**

 Heel wat dorpelingen moeten het stellen met slecht en ziek-makend water. Dat komt omdat er geen waterleidingen liggen; omdat er geen waterputten zijn of omdat de waterpompen niet hersteld raken. **Verdraai-de wereld!**

 Met veilig water in de onmiddellijke buurt van een Derde Werelddorp komt er tijd vrij om naar school te gaan; met water in de dichte omgeving is er een basis om groentetuintjes aan te leggen en meer afwisseling in het voedsel te brengen. Meeropbrengsten uit de tuin kunnen op de markt verkocht worden. Een watercomité dat zelf het onderhoud uitvoert en de basisherstellingen kan regelen in overleg met het lokaal gemeentebestuur, zorgt voor organisatie en perspectief. Zelfrespect en fierheid groeien. **Verdraai-de wereld.**

Tip: wordt "water-wijzer" (er zijn al blad-wijzers genoeg). Als je meer wilt weten over "water" dan lees je de bijlagen verder in deze bundel of surf je eens naar www.protosh2o.org of naar www.xard.be

- het gebruik van water als hefboom van macht (regionaal : zie de conflicten tussen India en Bangladesh of tussen Israël en Syrië; nationaal : zie de waterproblematiek van de Koerden in Turkije; lokaal : conflicten tussen mestiezen en Indianen in de Andes, tussen nomaden en sedentairen in de Sahel...);
- conflicten ten gevolge van een verschillende culturele attitude ten overstaan van water (productiefactor <=> basiselement van Moeder Aarde; privébezit <=> gemeenschappelijk bezit van alle gebruikers in het stroomgebied...);
- een gebrek aan internationaal erkende normen en instanties om conflicten omtrent water-beheer te voorkomen en oplossingen aan te reiken;
- het gebrek aan financiële middelen - voornamelijk in derde wereldlanden - waardoor de noodzakelijke investeringen voor de uitbouw van de nodige infrastructuur (aanvoer van drinkwater en afvoer en reinigen van gebruikt water) uitblijven.

Het tekort aan schoon water heeft dramatische gevolgen: ziekten, sterfte, gebrekkige productiviteit, gemis aan economische groei, machtsmisbruik, waaruit regionale en zelfs internationale conflicten kunnen voortvloeien. Mensen met de laagste inkomens zijn doorgaans de grootste slachtoffers.

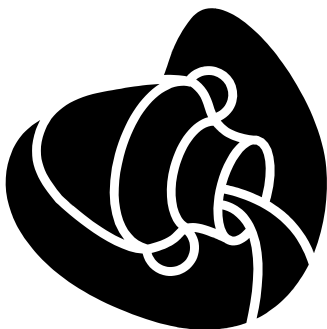
In het **Zuiden** valt de last om in water te voorzien hoofdzakelijk op de schouders van de vrouw en kinderen (vooral meisjes). Water halen neemt doorgaans veel tijd in beslag neemt en is voor de vrouw, wiens dagtaak al goed gevuld is, een zware karwei. In veel gevallen belet het haar om allerhande activiteiten die geld opbrengen op te nemen.

Twee grote strekkingen beheersen vandaag het debat:

- privatiseringstendens

Voor velen wordt het drinkwater-vraagstuk slechts opgelost als de privé-markt zich engageert. Men gaat er daarbij van uit dat enkel privé-investeerders bereid en in staat zijn om de belangrijke investeringen die de sector vraagt te financieren. Daarenboven zal hun geroemde efficiëntie er ook wel voor zorgen dat de leidingen blijven functioneren en de beste kwaliteit wordt geleverd aan de "klanten". In vele gevallen gaat het slechts over de privatisering van de distributie, in andere gevallen wordt de privé-maatschappij eigenaar van het hele netwerk, in nog andere gevallen wordt zelfs de gehele watervoorraad eigendom van de privé-partner. Water wordt dan een economisch goed dat enkel nog verkocht wordt aan diegenen die de juiste prijs kunnen betalen. Vooral in landen met een zwakke Staat zijn onderhandelingen met machtige privé-maatschappijen zoals Veolia (ex-Vivendi) of Ondeo (ex-Suez-Lyonnaise des Eaux) niet altijd in het voordeel van de zwakken. Maar ook in landen zoals Groot-Brittannië is het aantal huisgezinnen dat zich moest laten afsluiten van de waterleiding spectaculair gestegen sinds de privatisering. In Manilla steeg de

WATER IN EEN MONDIALE CONTEXT

Water is een kostbaar en levensnoodzakelijk goed.

Zonder water komt het voortbestaan van het hele ecosysteem Aarde zoals we dat nu kennen in gevaar.

Zoet water is een hernieuwbaar goed. Het is beperkt beschikbaar en niet substitueerbaar. Haar geografische verdeling is sterk ongelijk (35% van de wereldbevolking leeft vandaag in zones waarvan de waterbevoorrading catastrofaal of risicovol is).

Een normale toegang tot drinkwater is vandaag niet verzekerd voor 1,4 miljard mensen en 2 miljard mensen beschikken over geen sanitair systeem en hebben geen aansluiting op rioleringen. Inzake afname bestaat er concurrentie tussen de gezinnen met ongeveer 8% van het verbruik, de industrie met ongeveer 23%, en de landbouw met ongeveer 69% van het verbruik.

De behoefte aan schoon water groeit tweemaal sneller dan de bevolkingsgroei. Men raamt dat het verbruik van water tussen nu en 2025 met 40% zal toegenomen zijn. Het verbruik zou dan 3/4 van het beschikbare oppervlaktewater in beslag nemen. Bovendien zou op dat tijdstip 2/3 van de wereldbevolking in zones leven met matige of ernstige waterschaarste. Verder stelt men concurrentie vast tussen de vraag naar waterinfrastructuur van grote agglomeraties (in 1950 waren er 78 steden met meer dan 1 mio inwoners, in 1990 waren er 290 waarvan 250 in het Zuiden en in 2025 verwacht men er 650) en deze van het landelijke milieu. Verder zijn er ook spanningen binnen de grootsteden tussen de betere wijken en de zones waar hoofdzakelijk die mensen wonen met een laag inkomen.

De kritieke toestand van de waterbevoorrading wordt veroorzaakt door :

- de ongelijke geografische verdeling die bovendien in de hand wordt gewerkt door de ontbossing en de verdere verwoestijning (een toename van 7,5 miljoen ha per jaar);
- de falende systemen voor het waterbeheer, oorzaak van ruime verkwisting (50 à 60% gaat verloren door lekken en onaangepaste irrigatiesystemen);
- de bevolkingsgroei;
- de economische ontwikkeling (tegen 2025 verdubbelt de industriële waterbehoefte);
- de milieuvervuiling (niet gezuiverde effluenten, chemische afval, chemische landbouw-producten....);
- subsidiëring die het rationeel waterverbruik in industrie en landbouw, maar ook in de gezinnen (voor tuin, zwembaden ...) verhinderen;

- 10 -

Wat steekt achter WATER-LOE?

Onze kop eens in water steken, kan verhelderend werken.

Water wordt het thema van de toekomst. Niet omdat het "in" is of omdat de waterafdeling in je favoriete supermarkt een norm gamma aanbiedt, maar omdat het bitter ernst wordt met dat water. 1,1 miljard mensen heeft geen toegang tot veilig water. 2,3 miljard mensen is niet aangesloten op een hygiënisch netwerk. Elke dag sterven er achtduizend mensen omdat ze direct of indirect in contact kwamen met ziekmakend water. Naarmate er meer mensen op Aarde komen, hoe meer water er nodig is; voor voedsel, kleding, huizen, elektriciteit...

Nu voor 6 miljard mensen, binnen goed 20 jaar voor 8 miljard mensen.

Bedoeling

Met WATER-LOE brengen we WATER in de schijnwerpers en werk je naar een moment toe om na het spel de groep er kort op te wijzen dat zonder water geen vooruitgang mogelijk is en dat groepen en dorpen die amper over water beschikken in hun omgeving veel minder kansen hebben. Werken aan een duurzame wereld betekent ook de armen kansen geven om zich te ontwikkelen.

Verdraai de wereld zelf een heel klein beetje. Tip: wordt water-vriendelijk. Zorg er bijvoorbeeld voor dat naast het lokaal waar jullie wekelijks verzamelen blazen een regenton komt waarin je hemelwater opvangt.

WATER-LOE: speltechnisch

Algemeen

WATER-LOE is een spel dat gespeeld wordt door **4 ploegen** en bestaat uit **4 subspelen**; met name :

- Water dragen
- Ringtrekken
- Waterkwartet
- Verover de bron

Na elk subspel kunnen er "beloningsstukken" verdiend worden. Hiermee kunnen dorpen verbonden worden met een waterbron.

Die groep die na de vier subspelen de meeste dorpen op een waterbron kan aansluiten, is de winnaar.

Verloop

1) Voorafgaand

Breng het materiaal samen dat nodig is.

<i>Subspel</i>	materiaal
ringtrekken	Lang dik touw – grote kom – regenwater – vier sponzen – vier emmers – een maatbeker
water dragen	Vier emmers – 16 sponzen – een maatbeker – eventueel een 20-tal repen stof voor de variant - regenwater
waterkwartet	16 kleine plastic flessen – 4 keer 4 logo's (watermerken – zie verder) – 40 wasspelden (op elke fles komt een logo)
verover de bron	4 stoelen die tegen een stootje kunnen – 7 kegels (of grote plastic flessen) – genummerde lijst van watermerken
	Beloningsstukken (zie verder) – buidel (of rugzakje)

Print de bladzijden met de beloningstukken uit, plak die op stevig karton en knip dan uit.

Lees goed de inleiding op elk spel: die inleiding is belangrijk om het spelmoment volledig in een "water-bad" te dompelen.

2) Op de bijeenkomst zelf

Verdeel de groep in vier subgroepen.

Elk spel wordt met dezelfde vier subgroepen (A,B,C en D bijvoorbeeld) gespeeld. Maak de deelnemers duidelijk dat die subgroep wint die het meeste dorpen kan aansluiten op een waterbron. Niet wie het meeste stukken heeft verzameld in de loop van het spel.

Zorg voor een speluitleg die vertrekt vanuit "water".

RINGTREKKEN

Materiaal

Lang en dik touw – een grote kom – regenwater – vier sponzen – vier emmers – maatbeker

Inleiding

Verschillende groepen vragen water. Zonder water kunnen ze niet verder. Belangrijke watergebruikers zijn de huishoudens. Stel je eens een leven voor zonder douche; maanden lang! Een tweede groep zijn de fabrieken, de bedrijven; kortom de industrie. Zo is er om 1 kilo papier te maken al vlog 300 liter water nodig. Een derde groep zijn de boeren. Meer dan

VEROVER DE BRON

Materiaal

4 stoelen die tegen een stootje kunnen – 7 kegels (of grote plastic flessen) – genummerde lijst van watermerken

Inleiding

Steeds meer vrije bronnen worden opgekocht door watermaatschappijen. Ze trekken het water op flessen en verkopen het aan een veel hogere prijs. Verschillende maatschappijen proberen in het bezit te komen van bronnen en verklaren die tot eigen bezit. Zo wordt water een economisch goed en dreigt het voor veel mensen minder toegankelijk te worden.

Speluitleg

De groepen worden opnieuw op 4 hoeken van het terrein geplaatst waar een **stoel** staat.

Voor iedere groep komt een stoel te staan. In het midden van het terrein leggen we een **7-tal bronnen** (= ofwel 7 blauwe doeken, ofwel 7 kegels, ofwel 7 grote plastic flessen,...).

Iedere speler uit de groep kiest uit de lijst een merknaam van flessenwater. (Zorg ervoor dat alle groepen de lijst bij nummer 1 beginnen te verdelen zodat er in elke groep dezelfde namen zitten). Iemand van de begeleiding roept twee merknamen af en die acht personen komen op het veld. De bron kan pas dan "geroofd" worden als iemand uit een kamp de stoel in het kamp rechtover hen omver heeft geduwd.

Wie door een speler (die op het veld mag zijn) wordt aangetikt, moet terug naar zijn / haar kamp. De bron laat hij of zij vallen op de plaats waar hij of zij is aangetikt.

De bron is pas "binnen" als de rover met de bron op de stoel van zijn kamp neerzit. Als een bron "binnen" is, wordt gewacht tot de leiding opnieuw twee andere merknamen afroept. Per oproepronde kan er dus maar 1 bron geroofd worden.

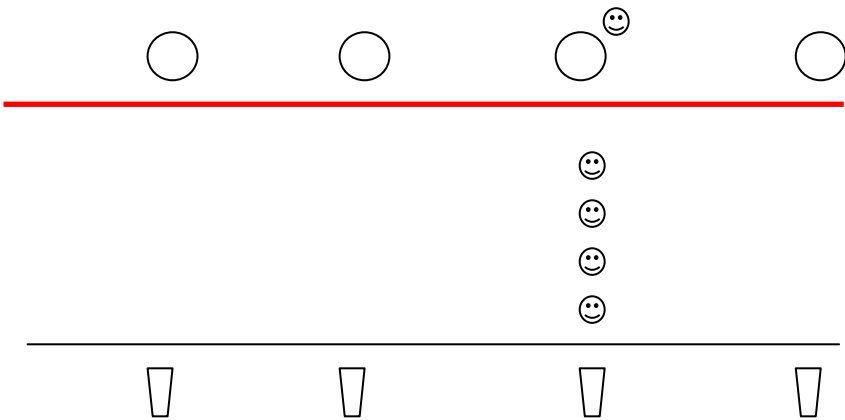
Welke groep haalt de meeste bronnen binnen?

De winnaar mag 4 beloningsstukken trekken.

De tweede mag 3 beloningsstukken trekken.

De derde mag 2 beloningsstukken trekken.

De vierde mag 1 beloningsstuk trekken.

Elke groep stelt zijn mensen in rij op tussen emmer en maatbeker. Iemand drinkt de spons in het regenwater en geeft die aan de eerste gooiër: vanaf nu mag de spons met water nog enkel gegooid worden. Wie een spons in de handen heeft mag geen enkele stap meer verzetten. Valt de spons op de grond dan moet de spons terug van waar ze komt: naar de emmer. Wie de spons leeg wrongen in de maatbeker, loopt naar de emmer en drinkt die met water. Iedereen in de rij schuift een plaats op. Totdat iedereen de spons eens heeft kunnen leeg wringen.

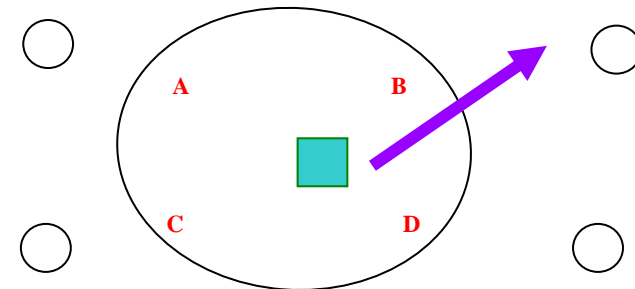
Variant: in plaats van een spons kan je ook een of ander recipiënt nemen (een plastic zak bvb) waarin gaatjes zitten en moet een duo dat aan de enkels en aan de knieën aan elkaar is vastgebonden het recipiënt gevuld met water overbrengen. Het volgende duo kan pas starten als het eerste duo het nog overgebleven water uit het recipiënt in de maatbeker heeft over gegoten.

*De winnaar mag 4 beloningsstukken trekken.
De tweede mag 3 beloningsstukken trekken.
De derde mag 2 beloningsstukken trekken.
De vierde mag 1 beloningsstuk trekken.*

70% van al het zoet water in de wereld gaat naar de landbouw en dient voor de aanmaak van ons voedsel. De natuur is de vierde groep. Vier groepen die zonder water niet zouden bestaan. Vier groepen die water opeisen. Vier groepen watergebruikers die met elkaar de beschikbare watervoorraden moeten delen. Op de wereld is evenveel water als leidend jaar geleden. Alleen zijn er nu meer mensen en is veel water niet meer te gebruiken want miljoenen liters verdwijnen ongezuiverd en zwaar vervuild in beken en rivieren. Zo neemt de druk op water toe.

Speluitleg

Wij zijn hier ook met vier groepen watergebruikers. Wie van de vier trekt het water het vlugst naar zich toe? Bind de uiteinden van een lang touw samen. Leg het **touw** in een cirkel op de grond. In het midden van de cirkel staat een **grote kom** gevuld met **regenwater** en **vier sponzen**. Baken een kleine cirkel af op 4 punten rond de centrale cirkel. Zorg er voor dat de **vier emmers** niet te dicht bij de grote cirkel staan. Zet een emmer in elke kleine cirkel. De kom en de vier emmers mogen niet verplaatst worden. Verdeel de groep in 4 subgroepen (A,B,C en D)

De 4 subgroepen nemen plaats in de grote cirkel. Niemand mag nu nog buiten de ring komen. Bij 'start' grijpt elke subgroep het touw beet en probeert zo dicht mogelijk bij 'zijn' ('haar') reservoir te komen om die te vullen. Dit gebeurt door water over te brengen uit de centrale kom naar de emmer waarbij enkel de spons mag worden gebruikt. Wie in 15 minuten (of langer!) het meeste water in de emmer heeft verzameld, is de grootste water-trekker.

Zorg voor een **maatbeker!!!!** Dat helpt bij het bepalen welke subgroep het meest water heeft "verzameld".

*De winnaar mag 4 beloningsstukken trekken.
De tweede mag 3 beloningsstukken trekken.
De derde mag 2 beloningsstukken trekken.
De vierde mag 1 beloningsstuk trekken.*

WATERKWARTET

Materiaal

16 kleine plastic flessen – 4 keer 4 logo's (watermerken – zie verder) – 40 wasspelden

Te doen op voorhand

Plak op elke fles een logo (voorbeeld zie verder). Zo heb je van elk watermerk vier flessen.

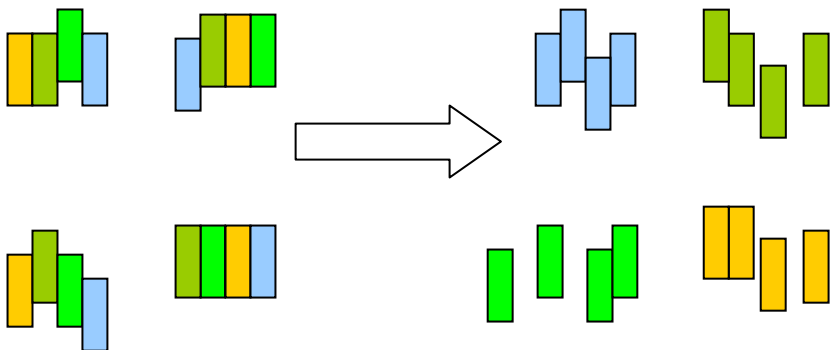
Inleiding

Verschillende bedrijven verkopen water in flessen. De “flessen-water-industrie” is een snelle groeier op de watermarkt. Vanuit die industrie wordt een gigantisch reclame-budget op de markt gegooid. De consument moet overtuigd worden van de betere waarde, de zuivere kwaliteit, de pure natuur van het water in de fles; ook al is dat in verschillende gevallen geen origineel fris bergwater maar gewoon een beetje veredeld kraantjeswater. Het kan hard tegen hard gaan om een vijandelijk watermerk uit een winkelketen te houden.

Speluitleg

De grote groep is opnieuw in de vier bestaande subgroepen onderverdeeld. In de vier kampen (= bij elke groep) staat 1 exemplaar van elke watermerk. Elke groep zorgt voor aanvallers en verdedigers. **Welke groep kan het vlugst vier flessen van dezelfde soort verzamelen?**

Elk kamp beschikt bij aanvang over **10 wasspelden**. Telkens als iemand een wasspeld op het hemd of de trui van een tegenstander kan bevestigen, dan moet het “slachtoffer” terug naar zijn/haar basiskamp. De wasspeld kan daar verwijderd worden en daar voor de eigen verdediging gebruikt worden.

Elke aanvaller mag hoogstens 1 fles uit een vijandelijk kamp stelen en proberen over te brengen naar zijn/haar basiskamp. Wie geraakt wordt laat de fles op deze plaats achter. Anderen kunnen die oppikken en meenemen naar hun kamp als ze niet geraakt worden natuurlijk.

Wie het eerst vier flessen kan verzamelen met hetzelfde logo is gewonnen. Dan stopt het spel. Wie drie flessen heeft waarop het zelfde logo is afgebeeld is tweede.

De winnaar mag 4 beloningsstukken trekken.

De tweede mag 3 beloningsstukken trekken.

De derde mag 2 beloningsstukken trekken.

De vierde mag 1 beloningsstuk trekken.

WATER DRAGEN

Materiaal

4 emmers – 16 sponzen – vier grote maatbekers – eventueel een 20-tal repen stof voor de variant – regenwater

Inleiding

Wie in een krot woont is niet aangesloten op een waterleiding. Sloppenwijken worden amper aangesloten op een waterleidingsnetwerk. Voor veel regeringsleiders zijn de mensen uit die krotten geen prioriteit. Gewiekste handelaars hebben het gat in de markt gezien en komen op die krottenwijken af met watertankwagens. Zo kunnen ze in sommige gevallen een centje bijverdienen met de verkoop van twijfelachtig gezuiverd rivierwater. Maar dan moet je dit water nog naar je woonst zien te krijgen.

Speluitleg

Welke subgroep brengt het meest water over?

Welke subgroep vult het snelst de maatbeker?

We verdelen de grote groep terug in dezelfde vier subgroepen.

Elke groep krijgt vier **sponzen** en een **emmer** gevuld met **regenwater** = het basisreservoir. Aan de overzijde bevindt zich een maatbeker.